

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

16. veljače 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 267. UFEU-a – Tajnik – Pojam ‚nacionalni sud‘ – Obvezna nadležnost – Izvršavanje sudskih funkcija – Neovisnost – Nenadležnost Suda“

U predmetu C-503/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (tajnik suda nadležnog za nasilje nad ženama, Terrassa, Španjolska) odlukom od 17. rujna 2015., koju je Sud zaprimio 23. rujna 2015., u postupku

Ramón Margarit Panicello

protiv

Pilar Hernández Martínez,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, A. Tizzano (izvjestitelj), potpredsjednik Suda, M. Berger, A. Borg Barthet i F. Biltgen, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: K. Malacek, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 13. srpnja 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za R. Margarit Panicello, L. Rodríguez Soria, *abogada*,
- za španjolsku vladu, M. J. García-Valdecasas Dorrego i A. Rubio González, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, J. Baquero Cruz i D. Roussanov, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 15. rujna 2016.,

donosi sljedeću

* * Jezik postupka: španjolski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje pojma „sud” u smislu članka 267. UFEU-a, članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), kao i Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.) i Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) (SL 2005., L 149, str. 22.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 8., str. 101. i ispravak u SL-u 2016., L 332, str. 25.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Ramóna Margarita Panicella, odvjetnika, i Pilar Hernández Martínez, njegove stranke, radi nagrada koje potonja duguje na ime pravnih usluga koje su joj pružene u postupku vezanom uz povjeravanje djeteta na čuvanje i odgoj.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 93/13

- 3 Člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13 određeno je:

„Države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredaba.”

- 4 Na temelju članka 7. navedene direktive:

„1. U interesu potrošača i tržišnih konkurenata države članice osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnog korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koji prodavatelji robe i pružatelji usluga sklapaju s potrošačima.

2. Sredstva iz stavka 1. uključuju odredbe prema kojima osobe ili organizacije koje u skladu s nacionalnim pravom imaju legitiman interes zaštititi potrošače mogu u skladu s dotičnim nacionalnim pravom postupati pred sudovima ili pred nadležnim upravnim tijelima radi donošenja odluke o tome jesu li ugovorne odredbe sastavljene za opću upotrebu nepoštene, kako bi potom mogle primijeniti odgovarajuća i djelotvorna sredstva radi sprečavanja daljnjeg korištenja takvih odredbi.

[...]”

Direktiva 2005/29

5 Člankom 6. stavkom 1. Direktive 2005/29 određeno je:

„Poslovna praksa smatra se zavaravajućom ako sadrži lažne informacije te je stoga neistinita ili ako na bilo koji način, uključujući sveukupno predstavljanje, zavarava ili je vjerojatno da će zavarati prosječnog potrošača, čak i ako je informacija činjenično točna, i to u odnosu na jedan ili više sljedećih čimbenika, te ako u bilo kojem od spomenutih slučajeva potrošača navodi ili je vjerojatno da će ga navesti da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio:

[...]

(d) cijena ili način na koji je cijena izračunana, odnosno postojanje posebne cjenovne prednosti;

[...]”

6 Članak 11. stavak 1. te direktive glasi kako slijedi:

„Države članice osiguravaju postojanje prikladnih i učinkovitih sredstava za borbu protiv nepoštene poslovne prakse, s ciljem provedbe usklađenosti s odredbama ove Direktive u interesu potrošača.

[...]”

7 Članak 12. navedene direktive propisuje:

„Države članice sudovima odnosno upravnim tijelima dodjeljuju ovlasti koje im omogućuju da u građanskim ili upravnim postupcima predviđenima u članku 11.:

(a) zahtijevaju od trgovca da dostavi dokaz o točnosti činjeničnih tvrdnji u vezi s poslovnom praksom ako se, uzimajući u obzir legitimni interes trgovca i svake druge stranke u postupku, takav zahtjev čini primjerenim na temelju okolnosti predmetnog slučaja;

i

(b) činjenične tvrdnje smatraju netočnima ako dokaz tražen u skladu s točkom (a) nije dostavljen ili ga sud odnosno upravno tijelo smatra nedostatnim.”

Španjolsko pravo

LOPJ

8 Ley Orgánica 6/1985 del Poder Judicial (Organski zakon 6/85 o pravosudnom sustavu) od 1. srpnja 1985. (BOE br. 157 od 2. srpnja 1985., str. 20632.), kako je izmijenjen s Ley Orgánica 19/2003 (Organski zakon 19/2003) od 23. prosinca 2003. (BOE br. 309 od 26. prosinca 2003., str. 46025.) (u daljnjem tekstu: LOPJ), definira pravni režim i sadržaj zadaća Secretaria Judicial (tajnik), koji se nakon donošenja Ley Orgánica 7/2015 (Organski zakon 7/2015) od 21. srpnja 2015. (BOE br. 174 od 22. srpnja 2015., str. 61593.) naziva „Letrado de la administración de la justicia”.

9 Članak 440. LOPJ-a propisuje da su „Secretarios Judiciales (tajnici) javni službenici, članovi jedinstvenog višeg pravosudnog tijela na nacionalnoj razini u službi pravosudne uprave, podređeni ministarstvu pravosuđa, koji svoje zadaće obavljaju kao tijela vlasti [...]”

10 Člankom 446. stavkom 1. LOPJ-a, koji uređuje odredbe o izuzeću i otklonu, određeno je da se Secretarios Judiciales (tajnici) „moraju izuzeti u onim slučajevima koji su predviđeni za suce i pravosudne dužnosnike i da ih se može otkloniti ako to ne učine.”

11 Članak 452. stavak 1. LOPJ-a definira ovlasti Secretarios Judiciales (tajnika) na sljedeći način:

„Secretarios Judiciales svoje zadaće obavljaju poštujući načela zakonitosti i nepristranosti u svim slučajevima, načela samostalnosti i neovisnosti prilikom obavljanja svojih zadaća u području povjerenih im sudskih ovlasti u području javnog povjerenja, kao i načela jedinstvenog postupanja i hijerarhijske ovisnosti u obavljanju svih drugih zadaća koje su dužni obavljati na temelju ovog zakona, uz njega vezanih postupovnih odredaba kao i na temelju organske uredbe u skladu s kojom su dužni postupati. Ne dovodeći u pitanje članak 451. stavak 3., zadaće Secretarios Judiciales ne mogu se delegirati ili dodijeliti.”

12 Člankom 465. LOPJ-a predviđeno je:

„Secretarios de Gobierno imaju sljedeće ovlasti:

[...]

6. Davanje uputa Secretarios Judiciales koji se nalaze na njihovu teritorijalnom području [...].

[...]

8. Izdavanje službenih okružnica i uputa Secretarios Judiciales koji se nalaze na njihovu teritorijalnom području [...]. Oni ne mogu [...] davati posebne upute u vezi s konkretnim predmetima u kojima Secretario Judicial djeluje u svrhe ovjeravanja ili izvršava svoje ovlasti upravljanja i vođenja postupka.”

13 Članak 467. LOPJ-a glasi kako slijedi:

„Secretario Coordinador pod izravnim utjecajem Secretario de Gobierno [...]:

1. Daje upute Secretarios Judiciales s područja za koje je nadležan za dobro funkcioniranje usluga koje su im povjerene.

2. Provjerava jesu li okružnice i upute Secretarija de Gobierno, kojemu je podređen, dobro provedene.”

Kraljevski dekret 1608/2005

14 Real Decreto 1608/2005 por el que se aprueba el Reglamento Orgánico del Cuerpo de Secretarios Judiciales (Kraljevski dekret 1608/2005 o odobrenju Organske uredbe o Secretarios Judiciales) od 30. prosinca 2005. (BOE br. 17 od 20. siječnja 2006., str. 2527.) također uređuje pravni režim Secretarios Judiciales (tajnici).

15 Članak 3. stavci 2. i 3. tog kraljevskog dekreta glasi:

„2) [Secretarios Judiciales] poštuju načela samostalnosti i neovisnosti prilikom obavljanja zadaća u području povjerenih im sudskih ovlasti u području javnog povjerenja.

3) Prilikom obavljanja zadaća upravljanja [...] sudskim tajništvom i svih onih zadaća koje su im organski zakon o pravosudnom sustavu i ova uredba povjerali, osim onih navedenih u prethodnoj točki, oni postupaju poštujući načela jedinstvenog djelovanja i hijerarhijske ovisnosti [...].

16 Članak 16. navedenog kraljevskog dekreta propisuje:

„Secretarios de Gobierno imaju sljedeće ovlasti u odnosu na svoje konkretno područje djelovanja:

[...]

(g) Davanje uputa Secretarios Judiciales koji se nalaze na njihovu teritorijalnom području [...]

(h) Izdavanje službenih okružnica i uputa Secretarios Judiciales koji se nalaze na njihovu teritorijalnom području [...]. Oni ne mogu [...] davati posebne upute u vezi s konkretnim predmetima u kojima Secretario Judicial djeluje u svrhe ovjeravanja ili izvršava svoje ovlasti upravljanja i vođenja postupka.

[...]”

LEC

17 Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (Zakon 1/2000 o građanskom postupku) od 7. siječnja 2000. (BOE br. 7 od 8. siječnja 2000., str. 575., u daljnjem tekstu: LEC) uređuje postupak za naplatu nagrada. Od reforme koja je uvedena s Ley 13/2009 de reforma de la legislación procesal para la implantación de la nueva Oficina judicial (Zakon 13/2009 o reformi postupovnog zakonodavstva radi uspostavljanja novog tajništva) od 3. studenoga 2009. (BOE br. 266 od 4. studenoga 2009., str. 92103.), koji je stupio na snagu 4. svibnja 2010., isključiva nadležnost za odlučivanje u tom postupku dodijeljena je Secretario Judicial (tajnik).

18 Posebice, članak 34. LEC-a koji se odnosi na „račun o troškovima koji je izdao punomoćnik“ u stavcima 1. i 2. propisuje:

„1. Kad punomoćnik od davatelja punomoći koji je u zakašnjenju s plaćanjem treba zatražiti iznose koje mu je on dužan isplatiti za pokrivanje troškova i izdataka koje je imao u svrhu postupka, on može Secretario Judicial mjesta u kojem ima poslovni nastan podnijeti detaljan i opravdan račun, pritom izjavivši da se iznosi koji su u njemu navedeni i koji se njime potražuju njemu moraju platiti i da mu još nisu isplaćeni [...].

2. Po podnošenju računa Secretario Judicial davatelju punomoći nalaže plaćanje tog iznosa, kao i troškova naplate, ili da u roku od deset dana ospori račun. Taj se iznos plijeni ako davatelj punomoći ne plati račun i ne podnese prigovor.

Ako davatelj punomoći unutar navedenog roka podnese prigovor, Secretario Judicial provjerit će račun i postupovne akte, kao i podnesene isprave, te će u roku od deset dana donijeti obrazloženu odluku kojom se određuje iznos koji se mora platiti punomoćniku. Taj se iznos plijeni ako se plaćanje ne izvrši u roku od pet dana od dana dostave odluke.

Protiv obrazložene odluke iz prethodnog stavka ne može se podnijeti pravni lijek, međutim ista ni na koji način ne utječe na presudu koja se kasnije može donijeti u redovnom sudskom postupku.”

19 Članak 35. LEC-a, naslovljen „Nagrade za rad odvjetnika”, određuje:

„1. Odvjetnici mogu od stranke koju zastupaju tražiti plaćanje nagrada koje im treba platiti u predmetu, tako da predoče detaljan račun i formalno izjave da se te nagrade njima duguju i da im još nisu isplaćene.

2. Po podnošenju tog zahtjeva Secretario Judicial dužniku nalaže plaćanje tog iznosa, kao i troškova naplate, ili da u roku od deset dana ospori račun. Taj se iznos plijeni ako davatelj punomoći ne plati račun i ne podnese prigovor.

Ako se u odnosu na nagrade unutar navedenog roka podnese prigovor da se iste ne duguju, postupit će se sukladno članku 34. stavku 2. podstavcima drugom i trećem.

Ako se u odnosu na nagrade podnese prigovor da su previsoke, najprije će ih se ispitati prema članku 241. i sljedećima, osim ako odvjetnik dokaže postojanje troškovnika koji je podnositelj prigovora prethodno pisanim putem odobrio, i potom donijeti obrazložena odluka kojom će biti utvrđen dugovani iznos. Taj se iznos plijeni ako se plaćanje ne izvrši u roku od pet dana od dana dostave odluke.

Protiv te obrazložene odluke ne može se podnijeti pravni lijek, međutim ista ni na koji način ne utječe na presudu koja se kasnije može donijeti u redovnom sudskom postupku.

3. Ako osoba koja je dužna platiti nagrade u utvrđenom roku ne podnese prigovor, provest će se prisilno izvršenje iznosa navedenog u računu, zajedno s troškovima naplate.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

20 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da se P. Hernández Martínez koristila uslugama odvjetnika R. Margarita Panicella kako bi osigurala svoje zastupanje u postupku vezanom uz povjeravanje djeteta na čuvanje i odgoj, koji je pred Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (sud nadležan za nasilje nad ženama u Terrassi, Španjolska) u tijeku od 2013.

21 R. Margarit Panicello je 27. srpnja 2015. pred tim sudom protiv P. Hernández Martínez pokrenuo postupak za naplatu nagrada u iznosu od 1 095,90 eura.

22 Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (tajnik suda nadležnog za nasilje nad ženama u Terrassi), koji je nadležan za odlučivanje u tom postupku na temelju članka 35. LEC-a, iako je istaknuo da R. Margarit Panicello prije svojeg angažiranja nije obavijestio P. Hernández Martínez o približnoj tarifi za svoje usluge, ipak utvrđuje da postupak koji se primjenjuje, s jedne strane, njemu ne omogućuje da po službenoj dužnosti nadzire postoje li eventualne nepoštene odredbe u ugovoru koji su sklopili odvjetnik i njegova stranka ili nepoštena poslovna praksa tog pružatelja usluga kada je riječ o prethodnom obavještanju o procijenjenoj tarifi za svoje usluge i, s druge strane, ograničava mogućnost tužene stranke da podnese dokaze, osim potvrda ili nalaza vještaka, kako bi osporila iznos koji se potražuje.

23 Stoga se Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (tajnik suda nadležnog za nasilje nad ženama u Terrassi) pita je li taj postupak u skladu s direktivama 93/13 i 2005/29. Također sumnja u to je li navedeni postupak u skladu s člankom 47. Povelje s obzirom na to da se protiv obrazložene odluke, koju donosi kako bi dovršio postupak za naplatu nagrada onda kada dužnik dobrovoljno ne plati zatraženi iznos i podnese prigovor, ne može podnijeti pravni lijek sudu, ali se odvjetniku omogućava da izravno zatraži pljenidbu utvrđenog iznosa.

24 S tim u vezi, kako bi provjerio je li ovlašten Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku, Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (tajnik suda nadležnog za nasilje nad ženama u Terrassi) se također pita, najprije, može li se kvalificirati kao „sud” u smislu članka 267. UFEU-a, s obzirom na to da je on prema nacionalnom pravu, kako to proizlazi iz članka 440. LOPJ-a, samo običan službenik u službi pravosudne uprave, podređen ministarstvu pravosuđa, i da je postupke u kojima obavlja svoje zadaće Tribunal de Conflictos de Jurisdicción (Sud nadležan za rješavanje sukoba nadležnosti, Španjolska) kvalificirao kao upravne, a ne kao sudske, u presudi br. 4/2011 od 28. rujna 2011., u vezi s postupkom za naplatu nagrada, a isto je učinio i Tribunal Constitucional (Ustavni sud, Španjolska) u rješenju br. 163/2013 od 9. rujna 2013. i u presudi br. 58/2016 od 17. ožujka 2016., koji su vezani uz Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción Contencioso-administrativa (Zakon 29/1998 o upravnim sudovima) od 13. srpnja 1998. (BOE br. 167, od 14. srpnja 1998., str. 23516.).

25 U tim je okolnostima Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (tajnik suda nadležnog za nasilje nad ženama u Terrassi) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Jesu li članci 34., 35. i članak 207. stavci 2. do 4. [LEC-a] koji uređuju postupak za naplatu nagrada protivni članku 47. [Povelje] jer isključuju mogućnost sudskog nadzora?

U slučaju potvrdnog odgovora, je li Secretario Judicial (tajnik) u sklopu postupka iz članka 34. i 35. [LEC-a] „sud” u smislu članka 267. UFEU-a?

2. Jesu li članci 34. i 35. [LEC-a] protivni članku 6. stavku 1. i članku 7. stavku 2. Direktive 93/13 kao i članku 6. stavku 1. točki (d) i člancima 11. i 12. Direktive 2005/29 jer isključuju da se po službenoj dužnosti ispituju eventualne nepoštene odredbe ili nepoštena poslovna praksa u ugovorima između odvjetnika i fizičkih osoba koje nastupaju izvan okvira svoje profesionalne djelatnosti?

3. Jesu li članci 34. i 35. [LEC-a] protivni članku 6. stavku 1. i članku 7. stavku 2. Direktive 93/13/EEZ kao i točki 1. podtočki (q) [Priloga Direktivi 93/13] jer u upravnom postupku za naplatu nagrada onemogućuju izvođenje dokaza za potrebe rješenja spora?”

O prethodnim pitanjima

26 Najprije treba ispitati, kao što je to zatraženo u okviru prvog pitanja, je li Secretario Judicial (tajnik) „sud” u smislu članka 267. UFEU-a i je li slijedom toga ovlašten Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku.

27 U tom pogledu potrebno je podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, kako bi se odredilo je li tijelo koje je uputilo zahtjev za prethodnu odluku „sud” u smislu članka 267. UFEU-a, a to pitanje proizlazi isključivo iz prava Unije, Sud procjenjuje sve elemente, primjerice je li tijelo utemeljeno na zakonu, je li stalno, je li njegova nadležnost obvezna, provodi li postupak kontradiktorne naravi, primjenjuje li pravna pravila te je li neovisno (vidjeti osobito presude od 17. srpnja 2014., Torresi, C-58/13 i C-59/13, EU:C:2014:2088, t. 17., i od 6. listopada 2015., Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, t. 17.).

28 Osim toga, kako bi se utvrdilo treba li nacionalno tijelo kojem zakon povjerava funkcije različite naravi kvalificirati kao „sud” u smislu članka 267. UFEU-a, potrebno je ispitati posebnu narav sudskih ili upravnih funkcija koje ono izvršava unutar određenog pravnog konteksta u kojem je ovlašteno zahtijevati odluku Suda kako bi se provjerilo je li pred takvim tijelom u tijeku spor i treba li potonje odlučiti u postupku s ciljem donošenja odluke sudske naravi (vidjeti, u tom smislu, presudu od 17. srpnja 2014., Torresi, C-58/13 i C-59/13, EU:C:2014:2088, t. 19. i navedenu sudsku praksu).

- 29 U glavnom predmetu iz spisa kojim Sud raspolaže proizlazi da je Secretario Judicial u skladu s člankom 440. LOPJ-a javni službenik član jedinstvenog višeg pravosudnog tijela na nacionalnoj razini u službi pravosudne uprave i podređen ministarstvu pravosuđa.
- 30 Od reforme koja je uvedena Zakonom 13/2009 španjolski zakonodavac je Secretariju Judicial (tajnik) dodijelio isključivu nadležnost za odlučivanje u postupku za naplatu nagrada, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, uređenom člancima 34. i 35. LEC-a, kojima je cilj jamčiti punomoćnicima i odvjetnicima brzo priznavanje mogućnosti traženja određenih posebnih troškova i izdavanje izvršne isprave koja omogućava njihovu trenutnu naplatu kad punomoćnici i odvjetnici podnesu dokumente koji očito dokazuju osnovanost i iznos neplaćenih nagrada.
- 31 U ovom slučaju, kad je riječ o tome je li, najprije, nadležnost tijela koje je uputilo zahtjev „obvezna”, važno je utvrditi da ona nije obvezna jer je nadležnost Secretario Judicial (tajnik) da odlučuje u postupku za naplatu nagrada, u skladu s člancima 34. i 35. LEC-a, potpuno sporedna i fakultativna. Naime, punomoćnik ili odvjetnik može pokrenuti taj postupak samo kad potražuje troškove vezane uz glavni sudski postupak koji je već okončan, u kojem je zastupao svoju stranku. Usto, kako bi naplatio takve troškove on nema nikakvu pravnu ni činjeničnu obvezu pokrenuti takav postupak, već nasuprot tomu može slobodno odabrati između tog postupka i sudskog deklaratornog postupka ili postupka izdavanja platnog naloga.
- 32 Točno je da je Sud u određenim okolnostima odlučivao o prethodnim pitanjima koja su mu postavila tijela koja su uputila zahtjev čija nadležnost, iako fakultativna, ipak nije ovisila o sporazumu stranaka i čije su odluke za njih bile obvezujuće, kao što je to upravo slučaj sa Secretario Judicial (tajnik) u okviru postupaka za naplatu nagrada (vidjeti rješenje od 13. veljače 2014., *Merck Canada*, C-555/13, EU:C:2014:92, t. 18. i navedenu sudsku praksu; presude od 12. lipnja 2014., *Ascendi Beiras Litoral e Alta, Auto Estradas das Beiras Litoral e Alta*, C-377/13, EU:C:2014:1754, t. 28., kao i ono od 6. listopada 2015., *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, t. 23.).
- 33 Međutim, nije sporno da ta tijela koja su uputila zahtjev, koja Sud kvalificira kao „sud” u smislu članka 267. UFEU-a, svoje funkcije obavljaju u skladu sa zahtjevom navedenim u točki 28. ove presude, u okviru postupaka koji su isključivo sudski.
- 34 Međutim, to nije slučaj kad je riječ o postupku za naplatu nagrada o kojem je riječ u glavnom postupku s obzirom na to da se, u skladu s člankom 34. stavkom 2. i člankom 35. stavkom 2. LEC-a, taj postupak nalazi na margini nacionalnog pravosudnog sustava. Naime, s jedne strane, pokretanje navedenog postupka ne sprečava, zbog litispendencije, samostalno pokretanje postupka pred sudom opće nadležnosti u deklaratornom postupku ili postupku izdavanja platnog naloga i nije razlog za nedopuštenost razloga koji se mogu istodobno ili naknadno istaknuti pred takvim sudom, i, s druge strane, obrazložena odluka kojom se okončava takav postupak svodi se na odluku upravne vrste jer, iako je konačna i trenutno izvršna, a da nije dopušteno podnošenje nikakvog pravnog lijeka sudu, ona ne može imati značajke sudske odluke, osobito ne može postati pravomoćna (vidjeti, analogijom, presudu od 19. prosinca 2012., *Epitropos tou Elegktikou Synedriou*, C-363/11, EU:C:2012:825, t. 27. i 28.).
- 35 Iz tih razmatranja proizlazi da, kako je to navelo tijelo koje je uputilo zahtjev u svojem trećem pitanju i kako je to utvrdio Tribunal Constitucional (Ustavni sud) u presudi br. 58/2016 od 17. ožujka 2016., postupak za naplatu nagrada, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, pripada u postupak koji je upravne naravi, u okviru kojeg se ne može smatrati da Secretario Judicial obavlja sudačku dužnost.
- 36 S tim u vezi, uostalom, važno je istaknuti da Secretario Judicial (tajnik) ne ispunjava ni kriterij neovisnosti naveden u točki 27. ove presude.

- 37 U tom pogledu, valja podsjetiti da zahtjev neovisnosti tijela koje je uputilo zahtjev sadržava dva kuta gledanja. Prvi vanjski kut gledanja znači da tijelo svoje funkcije vrši posve samostalno, a da se pritom ne nalazi u hijerarhijskom ili podređenom odnosu ni u kojem pogledu i da ne prima naloge ili upute ikoje vrste (vidjeti presude od 17. srpnja 2014., *Torresi*, C-58/13 i C-59/13, EU:C:2014:2088, t. 22., i od 6. listopada 2015., *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, t. 19.), zbog čega je zaštićeno od vanjskih utjecaja ili pritisaka koji mogu ugroziti neovisnu prosudbu njegovih članova kad je riječ o sporovima o kojima odlučuje (vidjeti presude od 19. rujna 2006., *Wilson*, C-506/04, EU:C:2006:587, t. 51.; od 9. listopada 2014., *TDC*, C-222/13, EU:C:2014:2265, t. 30., kao i od 6. listopada 2015., *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, t. 19.).
- 38 Drugi unutarnji kut gledanja dovodi se u vezu s pojmom neovisnosti i ima za cilj osiguranje jednake distance naspram stranaka spora i njihovih pripadajućih interesa u odnosu na predmet spora. Taj kut gledanja zahtijeva poštovanje objektivnosti i nepostojanje bilo kakvog interesa u rješavanju spora osim isključivo primjene pravnih pravila (vidjeti, osobito, presude od 19. rujna 2006., *Wilson*, C-506/04, EU:C:2006:587, t. 52.; od 9. listopada 2014., *TDC*, C-222/13, EU:C:2014:2265, t. 31., i od 6. listopada 2015., *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, t. 20.).
- 39 U ovom slučaju doista je točno da Secretario Judicial (tajnik), kada ispituje zahtjeve za plaćanje nagrada, ispunjava zahtjev neovisnosti razmotren iz unutarnjeg kuta gledanja jer svoje zadaće obavlja poštujući u potpunosti objektivnost i nepristranost naspram stranaka spora i njihovih interesa u sporu.
- 40 Međutim, također nije sporno da, prilikom navedenog ispitivanja, Secretario Judicial (tajnik) ne ispunjava taj zahtjev razmotren iz vanjskog kuta gledanja, kojim se traži nepostojanje hijerarhijskog ili podređenog odnosa u pogledu bilo kojeg subjekta koji mu može davati naloge ili upute.
- 41 Naime, kao što je to istaknula španjolska vlada u svojem pisanom i usmenom očitovanju, iz teksta članka 452. stavka 1., članka 465. stavaka 6. i 8. i članka 467. LOPJ-a, kao i članka 3. i članka 16. točke (h) Kraljevskog dekreta br. 1608/2005 proizlazi da, prilikom obavljanja svih svojih zadaća, Secretario Judicial dobiva i dužan je poštovati upute nadređene mu osobe, osim kad vrši povjerene mu javne sudske ovlasti, to jest prilikom ovjeravanja akata i postupovnih dokumenata te prilikom potvrđivanja činjenica koje proizvode postupovne učinke ili kad donosi akte vezne uz upravljanje i vođenje postupka. Stoga iz spisa kojim Sud raspolaze proizlazi da je prema sadašnjem stanju španjolskog zakonodavstva Secretario Judicial (tajnik) dužan provesti postupak za naplatu nagrada o kojem je riječ u glavnom postupku poštujući načela jedinstvenog djelovanja i hijerarhijske ovisnosti.
- 42 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da, u okviru postupka za naplatu nagrada o kojem je riječ u glavnom postupku, Secretario Judicial (tajnik) nije „sud” u smislu članka 267. UFEU-a, i to a da nije potrebno ispitati ispunjava li to tijelo druge kriterije, navedene u točki 27. ove presude, koji omogućavaju određivanje tog svojstva. Secretario Judicial (tajnik) stoga nije ovlašten Sudu uputiti zahtjev za prethodnu odluku. Stoga će sudac izvršenja nadležan za nalažanje pljenidbe dugovanog iznosa, koji je dužan ispitati, po potrebi po službenoj dužnosti, eventualnu nepoštenost ugovorne odredbe iz ugovora koji su sklopili punomoćnik ili odvjetnik i njegova stranka (vidjeti, u tom smislu, presude od 1. listopada 2015., *ERSTE Bank Hungary*, C-32/14, EU:C:2015:637, t. 59., i od 18. veljače 2016., *Finanmadrid EFC*, C-49/14, EU:C:2016:98, t. 55.), biti dužan, ako je potrebno, Sudu uputiti takav zahtjev.
- 43 Stoga valja utvrditi da Sud nije nadležan odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku koji je uputio Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (tajnik suda nadležnog za nasilje nad ženama u Terrassi).

Troškovi

- 44 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred tijelom koje je uputilo zahtjev, na tom je tijelu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Sud Europske unije nije nadležan dati odgovor na pitanja koja je postavio Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (tajnik suda nadležnog za nasilje nad ženama u Terrassi, Španjolska).

Potpisi